

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/58/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618201860
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6618201860.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členov senátu JUDr. Petra Kvietka a JUDr. Janky Boroškovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Filip Lupták, nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka Nikoleta Luptáková, nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Šiatorská Bukovinka 140, štátny občan Slovenskej republiky a otec Ján Ondruška, nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Šiatorská Bukovinka 97, štátny občan Slovenskej republiky, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 10P/45/2018-50 zo dňa 27. 07. 2018, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 10P/45/2018-50 zo dňa 27. 07. 2018 **potvrdzuje**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd maloletého Filipa Luptáka, nar. XX.XX.XXXX zveril do výchovy a starostlivosti matky Nikolety Luptákovvej, narodenej XX.XX.XXXX (I. výrok). Otca Jána Ondrušku, nar. XX.XX.XXXX zaviazal platiť výživné na maloletého Filipa Luptáka, nar. XX.XX.XXXX vo výške 50,- Eur mesačne vždy do 25 dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky počnúc dňom 07.06.2017 (II. výrok). Zročné výživné za obdobie od 07.06.2017 do 31.07.2018 v sume 620,- Eur otcovi povolil zaplatiť v mesačných splátkach po 20,- Eur spolu s bežným výživným až do zaplatenia, k rukám matky, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky počnúc mesiacom nasledujúcim po doručení napadnutého rozsudku (III. výrok). Styk otca s maloletým Filipom Luptákom neupravil (IV. výrok). Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal (V. výrok).

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že z dôvodu, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, upravil výkon ich rodičovských práv a povinností, pričom maloleté dieťa zveril do výchovy a starostlivosti matky. Pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa súd vychádzal zo správy z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom, v ktorej je preukázané, že matka má vytvorené vhodné podmienky na výchovu a starostlivosť o dieťa. So zverením dieťaťa do osobnej starostlivosti matky súhlasil aj otec maloletého Filipa. Keďže rodičia nežiadali v rozhodnutí súdu upraviť styk otca s maloletým dieťaťom, súd prvej inštancie otázku stretávania otca s maloletým dieťaťom neupravil.

3. Pri rozhodovaní o určení výživného súd prvej inštancie vychádzal zo skutočnosti, že síce otec maloletého dieťaťa je nezamestnaný, avšak v jeho možnostiach a schopnostiach by bolo najsť si nejaké zamestnanie, či privyrobiť si prostredníctvom brigád, a tak zabezpečiť výživu svojho maloletého dieťaťa, ku ktorému má vyživovaciu povinnosť. Súd prvej inštancie zdôraznil, že výživné má prednosť pred inými

výdavkami rodičov. Otec neuviedol, že by mal iné výdavky okrem vyživovacej povinnosti voči svojmu dieťaťu. Všetky výdavky spojené s užívaním rodinného domu, v ktorom žije aj otec maloletého dieťaťa, platí jeho vlastník - otcov brat a jeho matka. Otec má pritom vzdelanie, ktoré by mu umožňovalo nájsť si prácu. Rovnako tak si vie privyrobiť brigádnicky, resp. formou susedskej výpomoci. Podľa svojho vyjadrenia aj úspešne tipuje. Dieťa je výživou odkázané na oboch rodičov, nielen na matku, ktorá dieťaťu okrem zabezpečenia základných životných potrieb musí zabezpečiť aj bývanie a každodennú starostlivosť. Otec maloletého dieťaťa žije sám, resp. so svojou matkou a súrodencami, to znamená, že nič mu nebráni hľadať si prácu aj mimo okresu, resp. v zahraničí a tak zabezpečiť výživu maloletému dieťaťu, ku ktorému má vyživovaciu povinnosť. Preto súd prvej inštancie určil výživné na maloleté dieťa vo výške 50,- Eur mesačne a zároveň rozhodol o splatnosti a spôsobe platenia výživného. Súd prvej inštancie tiež vyhovel návrhu matky a priznal výživné pre maloleté dieťa spätne odo dňa začatia konania, a to od narodenia dieťaťa, pretože má za to, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Matka bola doposiaľ maloletá a hoci mala vo vzťahu k starostlivosti o dieťa priznané rodičovské práva a povinnosti, nebola jeho zákonnou zástupkyňou a nemala procesnú spôsobilosť (spôsobilosť na právne úkony) na podanie návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Naopak otec, ktorý je tiež zákonným zástupcom dieťaťa, pričom rodičovských práv a povinností k dieťaťu nebol pozbavený, ich výkon mu nebol obmedzený ani pozastavený, doposiaľ riadne neplnil k dieťaťu vyživovaciu povinnosť. Zročné výživné za obdobie od narodenia dieťaťa, t.j. od 07.06.2017 do 31.07.2018 (keďže ku dňu pojednávania bolo splatné už aj výživné za aktuálny mesiac), predstavuje sumu 690,- Eur. Od tejto sumy súd prvej inštancie odpočítal to, čo otec doposiaľ maloletému dieťaťu poskytol na výživné, teda sumu 70,- Eur. Vzhľadom na skutočnosť, že otec maloletého dieťaťa je v súčasnosti nezamestnaný, povolil mu súd prvej inštancie zaplatiť zročné výživné v mesačných splátkach po 20,- Eur spolu s bežným výživným až do zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok.

4. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte len „CMP“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Proti rozsudku podal včas odvolanie otec, pričom uviedol, že peniaze od neho matka žiadala keď bol v podnapitom stave a vtedy jej ich vždy dal ak ich mal. Poukázal na skutočnosť, že s maloletým u matky žije aj pán Hriň, ktorý nemá rád malé deti. Tvrdil, že jeho zdravotný stav nebol objektívne posúdený, nakoľko má šelest na srdci a je na jedno oko takmer slepý. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom navrhol vypočuť aj jeho matku, prípadne iných svedkov z jeho okolia.

6. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca vyjadril, pričom trval na svojich doterajších vyjadreniach predložených na pojednávaní zo dňa 27.07.2018. Navrhol odvolanie otca zamietnuť a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Dodal, že rozsudok o určení výživného vo výške 50 Eur je v záujme maloletého dieťaťa.

7. Matka maloletého v podaní z názvom „odvolanie proti rozsudku“ uviedla, že nakoľko bol otec maloletého skoro stále v podnapitom stave svedčí, že peniaze stále mal. Poukázala na skutočnosť, že otcovi k maloletému zakázala chodiť, lebo vo väčšine chodil za maloletým v čase od 22:30 hod. do 01:00 hod., teda v noci. Potvrdila, že s maloletým býva aj jej otca starý otec a dodala, že je to jej osobná starosť. Požiadala aby otec doložil aktuálnu zdravotnú dokumentáciu (či sa lieči na šelest srdca a je takmer slepý). Súdu ďalej navrhla, aby boli vypočutí svedkovia z jej okolia a požiadala o vypočutie svedka Richarda Mihálik, bytom Šiatorská Bukovinka 95.

8. Otec maloletého dňa 26.09.2018 osobne doručil okresnému súdu podanie s názvom vyjadrenie a doplnenie odvolania. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedol, že kolízny opatrovník nemal možnosť zistiť pravý stav veci v rodine matky, nakoľko dom matky strážia dva psy, ktoré do dvora cudzích ľudí nepustia. K vyjadreniu matky uviedol, že to že je v podnapitom stave ešte neznamená, že má peniaze a to, že v domácnosti matky žije ďalšia osoba považoval za dosť dôležitú informáciu. Ďalej uviedol, že navrhovaný svedok Richard Mihálik je bývalým a zároveň aj terajším priateľom matky a teda je v tejto veci zaujatý. V časti s názvom doplnenie odvolania uviedol, že žiada o určenie výživného pre maloletého nanajvyš v sume 30 Eur, nakoľko nemá žiadne príjmy. Na záver požiadaval o zmenu priezviska pre maloletého na Filip Ondruška a o neobmedzený prístup k synovi bez účasti matky, to podľa neho

znamená, že si ho vezme k sebe, kedy bude môcť najneskôr však do 20.00 hod.. Ako prílohu pripojil kópiu listov zo svojej zdravotnej dokumentácie.

9. Kolízny opatrovník sa vyjadreniu otca vyjadril, pričom zopakoval argumentáciu uvedenú v jeho skoršom vyjadrení.

10. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z., ďalej v texte len „CSP“), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

11. Podľa § 1 CMP, podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

12. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

14. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania účastníci konania, konštatuje, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 191 a nasl. CSP, a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti dôvodov rozhodnutia. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov konania v prejednávanvej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Odvolací súd teda nepovažoval za potrebné doplniť dokazovanie.

16. Pre zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd ďalej uvádza:

17. Vykonaným dokazovaním pred okresným súdom bolo preukázané, že matka maloletého má vytvorené vhodné podmienky pre maloletého, v domácnosti matky maloletý spolu s matkou obýva jednu izbu, kde sa nachádza skriňa s oblečením a osobnými vecami, manželská posteľ a postieľka pre maloletého. Kolízny opatrovník ďalej konštatoval, že domácnosť matky je vedená tak, aby bola v súlade s potrebami maloletého dieťaťa, má vytvorené vyhovujúce podmienky pre jeho výchovu, vývoj, vývin a všestrannú opateru. Pediatrička maloletého MUDr. Margina Patatyová uviedla, že matka sa o svoje maloleté dieťa stará zodpovedne (č. I. 46 spisu). Otec v odvolaní nepreukázal, že by sa matka o maloletého nestarala resp., že by maloletý nemal vytvorené podmienky pre jeho výchovu a vývin, navyše zo sociálneho zisťovania vyplynulo, že maloletý je v domácnosti matky veselý a hravý (č. I. 46 spisu).

18. Čo sa týka určenia výživného odvolací súd uvádza, že vyživovaciu povinnosť rodičov k deťom upravuje Zákon o rodine v § 62 ako ich zákonnú povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliada súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Priamo ustanovenie § 75 Zákon o rodine ukladá súdu posudzovať majetkové pomery, schopnosti a možnosti povinného objektívne z hľadiska širších súvislostí a skutočností, či sa výživou povinná osoba

nevzdala výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu a či neberie na seba neprimerané majetkové riziká, ktoré by ohrozovali jeho schopnosť platiť výživné. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu správne aplikoval ustanovenia Zákona o rodine.

20. Pokiaľ ide o príjmové pomery otca, zákon vychádza zo zásady tzv. potenciality príjmov. Pre určenie, ako aj zmenu výživného je rozhodné nielen to, aké príjmy otec v skutočnosti dosahuje, ale určujúcou zásadou je to, aké príjmy by bol schopný otec dosiahnuť pri využití svojich možností a schopností (§ 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine).

21. Odvolací súd k predmetnému uvádza, že otec maloletého je mladý človek, ktorý má ukončené stredné odborné učilište textilné s maturitou, má teda kvalifikáciu (č. l. 48 spisu). Vzhľadom na to, že nezabezpečuje starostlivosť o žiadnu závislú osobu, má možnosť za prácou aj vycestovať. Z dôvodu, že má otec vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu, možno od neho spravodlivo požadovať zvýšenú aktivitu pri získavaní vhodného pracovného uplatnenia, či už vo forme živnosti alebo závislej práce.

22. Odvolací súd na strane otca maloletého konštatuje nezodpovedný prístup k vyživovacej povinnosti. Otec bez preukázania dôležitého dôvodu je nezamestnaný, pričom navyše bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie z dôvodu nespolupráce (č. l. 26 spisu). Za nedôvodnú považuje odvolací súd námietku otca, keď v odvolaní poukazoval na svoj zlý zdravotný stav, keď sám otec na pojednávaní pred súdom prvej inštancie uviedol, že u lekára nebol asi 15 rokov, pričom nemá žiadne zdravotné problémy (č. l. 48 spisu). Na základe uvedeného nemožno zlý zdravotný stav tvrdený otcom akceptovať ako dôvod, pre ktorý by v súčasnej dobe nemohol pracovať. Otec nebol uznaný ani ako čiastočne invalidný. Záver súdu prvej inštancie, že v schopnostiach a možnostiach otca je platiť výživné na maloletého syna vo výške 50,- Eur i odvolací súd považuje za správny, určené výživné je primerané. Súd prvej inštancie správne vypočítal i ročné výživné. Otec v odvolaní navrhol vypočuť jeho matku Alžbetu Nosáľovú, neuviedol však vôbec aké tvrdenie má byť výsluchom svedka preukázané, samotný návrh na vypočutie svedkyne nespôsobuje vecnú nesprávnosť rozhodnutia.

23. Čo sa týka odvolacieho dôvodu, ktorým navrhol otec upraviť styk otca s maloletým, neobmedzene najneskôr však do 20.00 hod., odvolací súd uvádza, že v priebehu prvoinštančného konania bolo nesporné, že nie je dôvod upravovať styk (ods. 21 napadnutého rozhodnutia). V konaní nebolo preukázané, že by matka maloletého bránila otcovi v styku s maloletým do 20:00 hod., tak ako to navrhol otec maloletého. Matka vo vyjadrení k odvolaniu sama uviedla, že otcovi zakázala k maloletému synovi chodiť, na základe toho, že chodieval za maloletým v čase o 22:30 hod. do 01:00 hod. v noci, pričom mu nikdy nepovedala, že za ním nesmie prísť. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné upraviť styk otca s maloletým synom neobmedzene do 20.00 hod, nakoľko v predmetnom čase matka otcovi styk s maloletým umožňuje.

24. V odvolaní otec navrhol zmenu priezviska maloletého Filipa Luptáka na Filipa Odrušku, odvolací súd dodáva, že tento návrh nebol predmetom prvoinštančného konania, preto odvolací súd nemôže o takomto návrhu konať.

25. Vzhľadom na hore uvedené odvolací súd dospel k názoru, že okresný súd vec správne právne posúdil pri riadnom zistení skutkového stavu, jeho rozhodnutie je vecne správne, a preto odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

26. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania aplikoval odvolací súd ust. § 57 CMP, podľa ktorého o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Návrh na prisúdenie náhrady trov odvolacieho konania nebol podaný, preto odvolací súd v súlade s § 52 CMP vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

27. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).